

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/240645,Pamiec-nie-jest-na-sprzedaz.html>
16.04.2026, 21:55

[Następny](#)

[Powrót](#)

Pamięć nie jest na sprzedaż

16 kwietnia 2026 roku w Centrum Edukacyjnym Instytutu Pamięci Narodowej Przystanek Historia im. Janusza Kurtyki w Warszawie, z udziałem zastępcy prezesa IPN dr. hab. Karola Polejowskiego i dyrektora Archiwum IPN Marzeny Kruk, odbyła się konferencja prasowa poświęcona ochronie dziedzictwa historycznego oraz rozwojowi projektu Archiwum Pełne Pamięci. Była ona częścią kampanii społeczno-edukacyjnej IPN „Pamięć nie na sprzedaż”.

16.04.2026

[Archiwum IPN](#) [Archiwum Pełne Pamięci](#)

Konferencja prasowa zorganizowana przez Instytut Pamięci Narodowej jest wyraźnym sprzeciwem wobec rosnącego zjawiska komercjalizacji historii i handlu pamiątkami o ogromnym znaczeniu dla pamięci narodowej. Bezpośrednim impulsem do podjęcia tematu była sytuacja z listopada 2025 roku w niemieckim domu aukcyjnym Felzmann Auction House w Neuss, gdzie wystawiono na sprzedaż pamiątki po więźniu niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego. Wydarzenie to wywołało szeroką debatę publiczną i stanowczą reakcję środowisk zajmujących się ochroną pamięci historycznej. IPN podkreślał jednoznacznie, że „pamięć nie jest towarem – pamięć nie jest na sprzedaż”.

Zastępca prezesa IPN dr. hab. Karol Polejowski podkreślił, że rozprzestrzeniający się handel artefaktami związanymi z niemiecką okupacją, ze zbrodniami popełnionymi na Polakach, jest bardzo niepokojącym zjawiskiem:

- Dla rodzin ofiar te artefakty noszą status relikwii. Pamięć nie jest czymś, czym można handlować. Instytut Pamięci Narodowej nie może stać wobec tego obojętnie. Stąd nasza akcja społeczna, w której zwracamy uwagę na ten proceder, rozwijający się również poza granicami Polski. Piętnujemy go jako niemoralny, jako chęć zarobienia pieniędzy na cierpieniu i ofierze polskich obywateli.

Zastępca prezesa IPN zachęcił do przekazywania swoich domowych zasobów do Instytutu i współtworzenia w ten sposób Archiwum Pełnego Pamięci. Projekt ten od lat realizowany jest przez Archiwum IPN.

- Naszym głównym zadaniem jest ratowanie polskiej spuścizny związanej z pamięcią narodową. Pamięć jest czymś, co nas konstytuuje jako ludzi. Dzisiaj trudno wyobrazić sobie nasze życie bez przodków, bez tego, co było ich udziałem. Dlatego tak mocno, jeszcze raz to podkreślę, sprzeciwiamy się wszelkim próbom komercjalizowania polskiej pamięci

- dodał.

Szerzej o projekcie opowiedziała dyrektorka Archiwum IPN Marzena Kruk. Mówiła o dokumentach i artefaktach, które już znajdują się w zasobach Archiwum Instytutu. Zaznaczyła, że naszym obowiązkiem jest zachować pamięć o przodkach, aby ich cierpienie nie stało się przedmiotem komercjalizacji i sprzedaży:

- Pamięć nie jest na sprzedaż. Jest naszym zadaniem, misją i zobowiązaniem wobec tych, którzy byli przed nami, którym zawdzięczamy wolną Polskę.

Archiwum Pełne Pamięci to projekt IPN, którego celem jest ratowanie, zabezpieczanie i udostępnianie prywatnych zbiorów archiwalnych, takich jak fotografie, dokumenty, listy, pamiętniki i relacje świadków historii z lat 1917-1990. Dane projektu jednoznacznie pokazują jego skuteczność i rosnące znaczenie społeczne - w pierwszym roku zabezpieczono 234 kolekcje prywatne, po rozszerzeniu w 2022 r. pozyskano 412 darowizn, a w ostatnim roku kolejne 379 unikatowych archiwów rodzinnych. Łącznie od 2017 r. 3 059 darczyńców z całego świata przekazało swoje pamiątki, tworząc zasób ponad 900 metrów bieżących materiałów historycznych.

Każdy z tych dokumentów stanowi fragment historii, który zamiast trafić na rynek aukcyjny, zostaje włączony do zasobu publicznego, gdzie podlega trwałej ochronie, opracowaniu i udostępnieniu kolejnym pokoleniom. Podczas konferencji przedstawiono te wyniki jako potwierdzenie, że przekazywanie pamiątek do instytucji publicznych ma realny sens i przynosi wymierne efekty dla ochrony dziedzictwa narodowego.

Konferencji prasowej towarzyszyła [wystawa „Pamięć nie na sprzedaż”](#), prezentująca efekty projektu Archiwum Pełne Pamięci oraz najcenniejsze materiały przekazane do zasobu Archiwum IPN.

Ekspozycję można obejrzeć w Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek Historia” im. Janusza Kurtyki w Warszawie (ul. Marszałkowska 21/25), do 6 maja 2026 r., od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00-17.00.

Więcej:

- [Archiwum Pełne Pamięci](#)
- [Pamięć nie na sprzedaż. Ocal historię z Archiwum Pełnym Pamięci! Rozmowa z Marzeną Kruk](#)
- [Cykl „Archiwum Pełne Pamięci. Ocalone historie”](#)

● [„Archiwum Pełne Pamięci” – cykl „Kulisy historii” odc.144](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

Archiwum IPN

Konferencja prasowa